

Grip op investeringen

Zomersessie Adviescommissie Controle en Financiën, 8 september 2023
Financien , Inkoop en Juridische zaken

Gemeente Utrecht

Scope

1. Meerjarenprogramma's investeringen → Meer uniformeren
2. Informatie → Investerings beter navolgbaar/stuurbaar
3. Onderuitputting → Inspelen op planningsoptimisme
4. Spelregels → Transparant en vastgelegd

1. Meerjarenprogramma's investeringen

- Raamwerk sturen en verantwoorden onderscheidt de (onderling verbonden) begrotingscyclus en de beleidscyclus.
- Huidige meerjarenprogramma's in beide cycli: Monitoren vastgesteld beleid en volgen financiële voortgang van met name investeringsprojecten.
- Bij volgende meerjarenprogramma's (voorjaar 2024) willen we de toegankelijkheid en de betekenis van de informatie voor de besluitvorming verbeteren:
 - Verhelderen plaats in beleids- en begrotingscyclus
 - Standaardiseren (financiële) informatie investeringsprogramma's
 - Verhelderen plaats MPR in de beleids- en begrotingscyclus

2. Informatie over investeringen

- We willen raming en realisatie per jaar toevoegen aan overzichten.
- Op welk niveau wil de raad informatie en autoriseren?
 - Per programma
 - Per bundeling van projecten
 - Per project
- Hoe wordt de geheime investeringsbijlage bij P&C-producten geraadpleegd?
- In welke mate kunnen we investeringen bundelen?

Investeringsoverzicht Begroting 2023

		x €1.000			
Alle programma's	Autorisaties t/m 2022	2023	2024	2025	2026
Vervangingsinvesteringen	500.839	97.253	61.336	57.618	56.922
Uitbreidingsinvesteringen categorie A	709.063	58.539	92.091	4.199	8.900
	0	0	0	0	0
<i>Groei in balans</i>					
Vervangingsinvesteringen		13.743			
Uitbreidingsinvesteringen categorie A		32.490			
Vrij te geven krediet bij Voorjaarsnota 2023 *		-18.600			
Totaal	1.209.902	183.425	153.427	61.817	65.822
Uitbreidingsinvesteringen categorie B ^I	190.401	16.713	49.001	5.137	5.137
Routine investeringen ^{II}		7.100	18.188	8.058	4.458
Uitbreidingsinvesteringen categorie A ^{III}					
Groei in Balans vrij te geven bij Voorjaarsnota 2023		18.600			
Totaal investeringsvolume	1.400.303	225.838	220.616	75.012	75.417

Bijlage Begroting 2023

bedragen zijn in duizenden euro's.									
Projectnummer		Projectinformatie				Begrotingsinformatie			
Wbs-projectdefinitie (xxx.xxxx)	Projectnaam	Programma/ Sub-categorie	Uitbreiding (A of B) Vervanging (V)	Maatschappelijk (M) Economisch (E)		Jaar van autorisatie investerings- krediet	Collegebesl uit (datum of naam beslisdocu ment)	Raadsbesluit (datum of naam beslisdocument)	Geautoriseerde uitgaven t/m PB 2022
		Vervangingsinvesteringen							
	Reguleren en exploiteren parkeervoorzieningen	Parkeren	V			2020		Nota kapitaalgoederen 2020-2023	1.069
		Subtotaal vervangingsinvesteringen							1.069
330.100 t/m 107	527 Knelpunten op bestaande fietsroutes (flexibel fonds fietsroutes)	Fiets	Uitbr.	Maatsch.nut		2019			552

- Met name voor bereikbaarheid, onderwijs, sport en vastgoed wordt op projectniveau/adres gerapporteerd.

Investeringsoverzicht Jaarstukken 2022

					x € 1.000
Uitbreidingsinvesteringen	Geautoriseerd t/ m	Wijziginge n	Actuele begroting	Realisati e	Restant
Categorie A	Programma- begroting 2022 ¹	in 2022 ²	t/m 2022	t/m 2022	ultimo 2022
Alle programma's					
Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed,	19.552	0	19.552	19.259	293
Bereikbaarheid	257.402	18.085	275.487	144.106	131.381
Openbare Ruimte en Groen	1.982	1.004	2.986	1.807	1.179
Onderwijs	290.354	0	290.354	66.452	223.903
Cultuur	3.775	-3.775	0	0	0
Samenleven en Sport	30.044	115	30.161	1.536	28.624
Utrechts Vastgoed	90.196	-590	89.606	2.454	87.153
Totaal Uitbreidingsinvesteringen A	693.305	14.839	708.146	235.614	472.533

¹ Exclusief gereedmeldingen Jaarstukken 2021

² Bestuursrapportages en overige raadsbesluiten in 2022

Optie investeringsoverzicht begroting

x 1.000 euro											
Programma	Geautoriseerd t/m 2024	Bijstelling	Nieuw voorstel	Te autoriseren bij Begroting 2025	Realisatie t/m 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029 en verder
Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed											
Bereikbaarheid											
Openbare Ruimte & Groen											
Onderwijs											
Cultuur											
Samenleven en Sport											
Utrechts Vastgoed											
Overhead											
Totaal											

Voorbeeld gemeente Rotterdam:

[Investerings | Begroting Rotterdam 2023](#)

Optie investeringsoverzicht jaarstukken

x 1.000 euro						
Programma	Geautoriseerd t/m 2023	Realisatie t/m 2022	Raming 2023	Realisatie 2023	Afwijking Raming - Realisatie 2023	Restant krediet
Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed						
Bereikbaarheid						
Openbare Ruimte & Groen						
Onderwijs						
Cultuur						
Samenleven en Sport						
Utrechts Vastgoed						
Overhead						
Totaal						

Voorbeeld openbaar overzicht (Den Haag)

Bijlage 06 Meerjaren Investeringsplan (MIP) 2022-2030

Investering	Totale investering (bruto)	Realisatie (bruto)	Resterende investering			Investering 2022		
			Bruto	Bijdragen derden/Voor- zieningen	Aandeel gemeente	Bruto	Bijdragen derden/Voor- zieningen	Aandeel gemeente
01 - Gemeenteraad								
Concurrence Informatiesystemen (CIS) Prog. 1	100	-	100	-	100	100	-	100
	100	-	100	-	100	100	-	100
03 - Duurzaamheid, Milieu en Energietransitie								
Electrische snellaadstations	450	-	450	-	450	450	-	450
Afvalverwijdering (m.l.v. 2023 van prog. 3 naar prog. 9)	15.304	6.834	8.469	-	8.469	2.545	-	2.545
Verduurzaming vastgoed	29.408	4.509	24.899	-	24.899	14.799	-	14.799
	45.162	11.343	33.818	-	33.818	17.794	-	17.794
05 - Cultuur en Bibliotheek								
Bibliotheek	5.508	114	5.394	-	5.394	4.644	-	4.644
Akoestiek Concordia	524	142	382	-	382	382	-	382
Musea	4.229	1.417	2.812	575	2.237	600	500	100
Noodzetel	2.577	18	2.559	-	2.559	1.348	-	1.348
Overige accommodaties voor kunstbeoefening	5.919	2.233	3.686	-	3.686	2.021	-	2.021
	18.757	3.924	14.833	575	14.258	8.995	500	8.495
06 - Onderwijs								
Kinderopvang	18.314	3.626	14.688	-	14.688	6.504	-	6.504
Onderwijshuisvesting Activiteiten en projecten stedelijk onderwijsbeleid (Nieuw beleid: meerkosten bestaande voorraad (stijgende bouwprijzen, duurzaamheid en inlopen achterstand))	66.379	197	66.182	-	66.182	40	-	40
Onderwijshuisvesting Bijzonder (voortgezet) speciaal onderwijs	5.733	150	5.583	-	5.583	1.709	-	1.709
Onderwijshuisvesting Openbaar basisonderwijs	954	-	954	-	954	300	-	300
Onderwijshuisvesting openbaar en bijzonder basisonderwijs	108.761	18.774	89.987	-	89.987	31.197	-	31.197
Onderwijshuisvesting openbaar en bijzonder speciaal voortgezet onderwijs	2.167	1.575	592	-	592	185	-	185
Onderwijshuisvesting openbaar en bijzonder voortgezet onderwijs	22.637	8.229	14.408	-	14.408	10.687	-	10.687
	224.945	32.551	192.394	-	192.394	50.622	-	50.622
07 - Werk en Inkomen								
Dak Haeghe Groep	130	-	130	-	130	-	-	-
Luchtbehandelingsinstallatie	2.000	-	2.000	-	2.000	200	-	200
	2.130	-	2.130	-	2.130	200	-	200
08 - Zorg, welzijn, jeugd en volksgezondheid								
Ambulancevervoer	550	-	550	-	550	-	-	-
Beheer en exploitatie CJG	9.062	136	8.926	-	8.926	3.866	-	3.866
Client Volg Systeem	3.454	954	2.500	-	2.500	2.500	-	2.500
Ruimtebedienende wijkcentra	390	-	390	-	390	-	-	-
Zorg en Opvang	5.853	1.340	4.513	-	4.513	4.513	-	4.513
	19.309	2.430	16.879	-	16.879	10.879	-	10.879
09 - Buitenruimte								
3e haven Kadeherstel	6.765	5.111	1.654	-	1.654	1.654	-	1.654
Buitenruimte	17.794	10.947	6.847	-	6.847	1.170	-	1.170

3. Onderuitputting investeringsruimte 1

- 2022: Begrote toename materiële vaste activa 181 miljoen euro, realisatie 90 miljoen euro.
- Vertraging door personeelstekort, stijgende bouw- en materiaalkosten en planologische procedures.
- Door planningsoptimisme wordt onnodig financiële ruimte beklemd en geeft de geprognosticeerde balans geen goed beeld van de schuldontwikkeling.
- Doel: Realistische begroting en investeringsplanning.

3. Onderuitputting investeringsruimte 2

- Overprogrammering: Meer projecten in voorbereiding nemen.
- Corrigeren voor planningsoptimisme: Kapitaallasten verlagen.
- Meer flexibiliteit om in te spelen op vertragingen door:
 - Autorisatie op bundeling van projecten ipv per project
 - Investeringsplafond

4. Spelregels

- Denk aan:
 - Autorisatieniveau raad: Mogelijk meer bundelen en grote investeringen apart
 - Uniformeren startmoment afschrijven (nu bij ingebruikname cf. nota WAAVA)
 - Omgang met onderbesteding op en vrijval van kapitaallasten
 - Stelpost kapitaallasten centraal
 - Richtlijnen voor inspelen op planningsoptimisme*

*Voor investeringen geven organisatieonderdelen aan hoe wordt ingespeeld op planningsoptimisme (nu optioneel en bijvoorbeeld 20 a 25%).

